

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	3
ДОХРИСТІЯНСЬКІ ВІРУВАННЯ	8
1. Наші початкові вірування.....	8
2. Небесні світила	15
3. Вогонь.....	22
4. Земля.....	25
5. Вода.....	29
6. Повітря.....	37
7. Рослинний світ.....	38
8. Звіриний світ.....	47
9. Дивовижні звірі та птахи.....	59
УКРАЇНСЬКА МІТОЛОГІЯ.....	61
Слов'янська мітологія.....	61
1. Зложення мітології.....	61
2. Релігійна термінологія.....	63
3. Стародавні назви богів.....	64
4. Володимирові боги.....	64
5. Дуалізм у дохристиянському віруванні.....	66
6. Згадки про божків по давніх пам'ятках.....	68
ГОЛОВНІ ДОХРИСТІЯНСЬКІ БОГИ.....	70
1. Сварог.....	70
2. Перун.....	71
3. Даждьбог.....	74
4. Хорс.....	76
5. Велес чи Волос.....	77
6. Стрибог.....	79
7. Симарегл.....	80
8. Мокоша.....	80
9. Лада й Ладо.....	81
10–11. Лель, Полель.....	82
12. Ярило.....	82
13. Купайло.....	82
14. Див, Діва.....	83
15. Тур.....	83
16. Рід і Рожаниця.....	84
17. Троян.....	85

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	3
ДОХРИСТІЯНСЬКІ ВІРУВАННЯ	8
1. Наші початкові вірування.....	8
2. Небесні світила	15
3. Вогонь.....	22
4. Земля.....	25
5. Вода.....	29
6. Повітря.....	37
7. Рослинний світ.....	38
8. Звіриний світ.....	47
9. Дивовижні звірі та птахи.....	59
УКРАЇНСЬКА МІТОЛОГІЯ.....	61
Слов'янська мітологія.....	61
1. Зложення мітології.....	61
2. Релігійна термінологія.....	63
3. Стародавні назви богів.....	64
4. Володимирові боги.....	64
5. Дуалізм у дохристиянському віруванні.....	66
6. Згадки про божків по давніх пам'ятках.....	68
ГОЛОВНІ ДОХРИСТІЯНСЬКІ БОГИ.....	70
1. Сварог.....	70
2. Перун.....	71
3. Даждьбог.....	74
4. Хорс.....	76
5. Велес чи Волос.....	77
6. Стрибог.....	79
7. Симарегл.....	80
8. Мокоша.....	80
9. Лада й Ладо.....	81
10–11. Лель, Полель.....	82
12. Ярило.....	82
13. Купайло.....	82
14. Див, Діва.....	83
15. Тур.....	83
16. Рід і Рожаниця.....	84
17. Троян.....	85

18. Доля.....	85
19. Переплут.....	87
20. Марена.....	88
Українська демонологія.....	89
I. Надприродні сили.....	89
2. Вплив Християнства на демонологію.....	91
3. Родинний культ.....	92
4. Божки природи.....	94
5. Шкідники життя.....	98
6. Чорт.....	102
7. Лихі сили в творах українських письменників.....	110
8. Боротьба Християнства з дияволом.....	112
ДОХРИСТІЯНСЬКА БОГОСЛУЖБА.....	114
1. Ідоли.....	114
2. Поганські храми.....	116
3. Жертви й обряди.....	118
4. Жерці.....	126
ВІДУНСТВО Й ПОВІР'Я.....	129
1. Впливи й дії волхвів та чарівників.....	130
2. Відьма й її дії.....	131
3. Оборотництво.....	134
4. Ворожбитство, закляття, заговори й ін.....	137
5. Церква була проти ворожбитства.....	143
6. Відунство в творах наших письменників.....	145
ЖИТТЯ ЛЮДИНИ В ОБРЯДАХ Й ПОВІР'ЯХ.....	149
1. Народні звичаї й обряди.....	149
2. Народження людини.....	151
3. Українське весілля.....	155
4. Життєві повір'я.....	158
5. Гадання й ворожіння.....	161
6. Віра в сни.....	164
7. Повір'я з буденного життя у творах наших письменників.....	167
8. Повір'я буденного життя.....	168
СМЕРТЬ, ПОХОРОН І ПОЗАГРОБОВЕ ЖИТТЯ.....	170
1. Повір'я про позагробове життя.....	170
2. Душа.....	173
3. Позагробове життя.....	175

18. Доля.....	85
19. Переплут.....	87
20. Марена.....	88
Українська демонологія.....	89
I. Надприродні сили.....	89
2. Вплив Християнства на демонологію.....	91
3. Родинний культ.....	92
4. Божки природи.....	94
5. Шкідники життя.....	98
6. Чорт.....	102
7. Лихі сили в творах українських письменників.....	110
8. Боротьба Християнства з дияволом.....	112
ДОХРИСТІЯНСЬКА БОГОСЛУЖБА.....	114
1. Ідоли.....	114
2. Поганські храми.....	116
3. Жертви й обряди.....	118
4. Жерці.....	126
ВІДУНСТВО Й ПОВІР'Я.....	129
1. Впливи й дії волхвів та чарівників.....	130
2. Відьма й її дії.....	131
3. Оборотництво.....	134
4. Ворожбитство, закляття, заговори й ін.....	137
5. Церква була проти ворожбитства.....	143
6. Відунство в творах наших письменників.....	145
ЖИТТЯ ЛЮДИНИ В ОБРЯДАХ Й ПОВІР'ЯХ.....	149
1. Народні звичаї й обряди.....	149
2. Народження людини.....	151
3. Українське весілля.....	155
4. Життєві повір'я.....	158
5. Гадання й ворожіння.....	161
6. Віра в сни.....	164
7. Повір'я з буденного життя у творах наших письменників.....	167
8. Повір'я буденного життя.....	168
СМЕРТЬ, ПОХОРОН І ПОЗАГРОБОВЕ ЖИТТЯ.....	170
1. Повір'я про позагробове життя.....	170
2. Душа.....	173
3. Позагробове життя.....	175

4. Похорон і його виконання.....	178
5. Похоронні обряди. Голосіння.....	183
6. Тризна.....	184
7. Церковні поминання й повір'я.....	189
8. Повір'я про смерть у творах наших письменників.....	192
СТАРОДАВНІ НАРОДНІ СВЯТА.....	194
1. Річний ритуальний календар.....	194
2. Коляда.....	198
3. Новий Рік і Водохреща.....	203
4. Менші зимові Свята.....	205
5. Весняні Свята.....	206
6. Великдень.....	209
7. Волочільний і обливаний понеділок.....	211
8. Наський чи Рахманський Великдень.....	212
9. Літні Свята. Русалії.....	213
10. Купайла.....	214
11. Численні інші літні Свята.....	219
12. Осінні Свята.....	221
13. Боротьба Церкви з поганськими звичаями на Святах.....	224
14. Стародавній слов'янський календар.....	225
15. Стародавні народні Свята в нашій літературі.....	228
ДВОЄВІР'Я.....	229
1. Повільне поширення Християнства по Русі.....	229
2. Кволе поширення Християнства в північній Русі.....	231
3. Боротьба Церкви з двоєвір'ям.....	234
4. Кволе ширення християнських Таїнств та обрядів.....	235
5. Дороги для створення двоєвір'я.....	237
6. Нові функції християнських Святих і поєднаних старих Свят та обрядів з новими.....	238
7. Сила Хреста.....	240
8. Побільшена пошана Святині.....	242
9. Церковний Требник.....	244
10. Ще про кволу Християнізацію півночі.....	245
ВДАЧА Й СУСПІЛЬНЕ ЖИТТЯ НАШИХ ПРЕДКІВ.....	249
1. Родовий побут у давнину.....	249
2. Слов'янське життя. Незгода.....	250
3. Державне життя.....	251
4. Буденне життя.....	252

4. Похорон і його виконання.....	178
5. Похоронні обряди. Голосіння.....	183
6. Тризна.....	184
7. Церковні поминання й повір'я.....	189
8. Повір'я про смерть у творах наших письменників.....	192
СТАРОДАВНІ НАРОДНІ СВЯТА.....	194
1. Річний ритуальний календар.....	194
2. Коляда.....	198
3. Новий Рік і Водохреща.....	203
4. Менші зимові Свята.....	205
5. Весняні Свята.....	206
6. Великдень.....	209
7. Волочільний і обливаний понеділок.....	211
8. Наський чи Рахманський Великдень.....	212
9. Літні Свята. Русалії.....	213
10. Купайла.....	214
11. Численні інші літні Свята.....	219
12. Осінні Свята.....	221
13. Боротьба Церкви з поганськими звичаями на Святах.....	224
14. Стародавній слов'янський календар.....	225
15. Стародавні народні Свята в нашій літературі.....	228
ДВОЄВІР'Я.....	229
1. Повільне поширення Християнства по Русі.....	229
2. Кволе поширення Християнства в північній Русі.....	231
3. Боротьба Церкви з двоєвір'ям.....	234
4. Кволе ширення християнських Таїнств та обрядів.....	235
5. Дороги для створення двоєвір'я.....	237
6. Нові функції християнських Святих і поєднаних старих Свят та обрядів з новими.....	238
7. Сила Хреста.....	240
8. Побільшена пошана Святині.....	242
9. Церковний Требник.....	244
10. Ще про кволу Християнізацію півночі.....	245
ВДАЧА Й СУСПІЛЬНЕ ЖИТТЯ НАШИХ ПРЕДКІВ.....	249
1. Родовий побут у давнину.....	249
2. Слов'янське життя. Незгода.....	250
3. Державне життя.....	251
4. Буденне життя.....	252

5. Слов'янська гостинність.....	255
6. Стан жінки у давнину.....	258
7. Форми побрання молодих.....	262
8. На війні і вдома.....	266
Вивчення дохристиянських вірувань.....	267
I. ДЖЕРЕЛА.....	267
1. Найцінніші джерела.....	267
2. "Слово Христолюбця" XI віку.....	269
3. "Слово, як погани кланялися Ідолам" XI віку.....	274
4. Інші джерела.....	276
5. Етнографічні матеріали.....	280
6. Літературні твори.....	283
II. ЛІТЕРАТУРА.....	285
III. МЕТОДОЛОГІЯ ВИВЧЕННЯ ДОХРИСТІАНСЬКИХ ВІРУВАНЬ.....	292
ЗАКІНЧЕННЯ: ГЛИБОКА ХРИСТІЯНИЗАЦІЯ УКРАЇНИ.....	296
1. Характер Українського Православ'я.....	296
2. Відірвання інтелігенції від народу в Україні.....	298
3. Православ'є – основа української національної культури.....	299
4. Українська народня культура.....	301
Примітки.....	303

5. Слов'янська гостинність.....	255
6. Стан жінки у давнину.....	258
7. Форми побрання молодих.....	262
8. На війні і вдома.....	266
Вивчення дохристиянських вірувань.....	267
I. ДЖЕРЕЛА.....	267
1. Найцінніші джерела.....	267
2. "Слово Христолюбця" XI віку.....	269
3. "Слово, як погани кланялися Ідолам" XI віку.....	274
4. Інші джерела.....	276
5. Етнографічні матеріали.....	280
6. Літературні твори.....	283
II. ЛІТЕРАТУРА.....	285
III. МЕТОДОЛОГІЯ ВИВЧЕННЯ ДОХРИСТІАНСЬКИХ ВІРУВАНЬ.....	292
ЗАКІНЧЕННЯ: ГЛИБОКА ХРИСТІЯНИЗАЦІЯ УКРАЇНИ.....	296
1. Характер Українського Православ'я.....	296
2. Відірвання інтелігенції від народу в Україні.....	298
3. Православ'є – основа української національної культури.....	299
4. Українська народня культура.....	301
Примітки.....	303